

บทที่ 3
ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความคิดเห็นและความต้องการของผู้อ่านที่มีต่อรูปแบบและเนื้อหาของจดหมายข่าวประชาทรทัศน์ ซึ่งคณะกรรมการเผยแพร่และส่งเสริมงานพัฒนาเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนประเมินผลการนำเนื้อหาในจดหมายข่าวประชาทรทัศน์ไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่าง ๆ ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่มุ่งศึกษาในการวิจัยนี้ ได้แก่ สื่อมวลชน ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรพัฒนาเอกชน และอาจารย์ นักวิชาการที่เป็นสมาชิกผู้อ่านจดหมายข่าวประชาทรทัศน์ และได้รับจดหมายข่าวประชาทรทัศน์อย่างต่อเนื่อง จำนวน 700 คน

กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างจากรายชื่อสมาชิกผู้อ่านจดหมายข่าวประชาทรทัศน์ ของคณะกรรมการเผยแพร่และส่งเสริมงานพัฒนา จำนวน 700 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random Sampling ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 600 คน และเนื่องจากลักษณะการวิจัยครั้งนี้เป็นการ

ศึกษากลุ่มผู้อ่านจดหมายข่าวที่อยู่ทั้งในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่นๆ ทั่วประเทศ ผู้วิจัยไม่สะดวกในการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ (Mail Questionnaire) ถึงผู้อ่านจำนวน 600 คน โดยมีกำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 1 เดือน ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2537 จึงสามารถรวบรวมแบบสอบถามที่มีผู้อ่านจดหมายข่าวส่งกลับคืนมาได้ทั้งหมด 261 ชุด โดยแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออกเป็นจำนวน 4 ชุด และแยกจดหมายที่ถูกตีกลับคืนมาออกเป็นจำนวน 7 ชุด ดังนั้นในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง จึงสามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้ 250 ชุด ซึ่งได้รับคืนจากผู้อ่านจดหมายข่าวที่อยู่ในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่นๆ ทั่วประเทศ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย

1. บัญชีทางประชากร
2. ความคิดเห็นต่อรูปแบบของจดหมายข่าว
3. ความต้องการรูปแบบของจดหมายข่าว
4. ความคิดเห็นต่อเนื้อหาในจดหมายข่าว
5. ความต้องการเนื้อหาในจดหมายข่าว
6. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ที่เผยแพร่ข่าวสารด้านงานพัฒนา
7. การนำเนื้อหาในจดหมายข่าวไปใช้ประโยชน์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อ่านจดหมายข่าวประชากรครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามในลักษณะที่มีทั้งคำถามปลายปิด (Close-Ended Questionnaire) และคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการ ต่อรูปแบบของจดหมายข่าวประชาทรทัศน์

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการ ต่อเนื้อหาในจดหมายข่าวประชาทรทัศน์

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับการนำเนื้อหาในจดหมายข่าวประชาทรทัศน์ไปใช้ประโยชน์

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ที่เผยแพร่ข่าวสารด้านงานพัฒนา

2. จดหมายข่าวประชาทรทัศน์ เป็นตัวอย่างจดหมายข่าวประชาทรทัศน์ฉบับที่ 1 เดือนกุมภาพันธ์ 2536 และฉบับที่ 6 เดือนสิงหาคม 2536 ซึ่งส่งไปพร้อมกับแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ : 1 ชุด

การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่เสร็จเรียบร้อยแล้ว ไปทำการทดลองใช้ (Pre-Test) ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง โดยได้ทำการทดสอบกับกลุ่มผู้อ่านจดหมายข่าวประชาทรทัศน์ ที่อยู่ในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครและไม่มีรายชื่อจัดอยู่ในกลุ่มที่เลือกไว้ จำนวน 20 คน ในช่วงปลายเดือนมกราคม 2537 เพื่อดูความเหมาะสมด้านภาษาที่ใช้ และความเข้าใจต่อการสื่อความหมาย หลังจากนั้นจึงนำมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ และเพื่อให้สามารถสื่อความหมายได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ก่อนจะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อ

มุลอย่างแท้จริงต่อไปได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ตามที่กล่าวในข้างต้น เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างอยู่กระจายทั้งในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศ ผู้วิจัยจึงไม่สะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ (Mail Questionnaire) ไปตามรายชื่อของผู้อ่านจดหมายข่าวประชาทรศน์ โดยมีกำหนดเวลา 1 เดือน คือ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2537 สำหรับเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ส่งกลับคืนมา และถือว่า แบบสอบถามที่ส่งกลับคืนมายังผู้วิจัยจะเป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในการวัดตัวแปรดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นต่อรูปแบบของจดหมายข่าว
การวัดตัวแปรเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อรูปแบบของจดหมายข่าว ได้มาจากการนำคะแนนของความเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงมาเป็นจดหมายข่าวประชาทรศน์ ขนาดรูปเล่ม ขนาดตัวอักษร ลักษณะการจัดรูปเล่ม และภาพประกอบในจดหมายข่าวประชาทรศน์มาคำนวณ โดยใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

1.1 ความเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงมาเป็นจดหมายข่าวประชาทรศน์

เห็นด้วยอย่างยิ่ง

5

คะแนน

เห็นด้วย	4	คะแนน
เฉย ๆ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน

1.2 ขนาดรูปเล่ม ขนาดตัวอักษร

ใหญ่	5	คะแนน
ค่อนข้างใหญ่	4	คะแนน
เหมาะสมดีแล้ว	3	คะแนน
ค่อนข้างเล็ก	2	คะแนน
เล็ก	1	คะแนน

1.3 ลักษณะการจัดรูปเล่ม

เหมาะสมน่าอ่านอย่างยิ่ง	5	คะแนน
เหมาะสมน่าอ่าน	4	คะแนน
เหมาะสมพอใช้	3	คะแนน
ไม่ค่อยเหมาะสมน่าอ่าน	2	คะแนน
ควรปรับปรุง	1	คะแนน

1.4 ภาพประกอบ

มาก	5	คะแนน
ค่อนข้างมาก	4	คะแนน
เหมาะสมดีแล้ว	3	คะแนน
ค่อนข้างน้อย	2	คะแนน
น้อย	1	คะแนน

2. ความคิดเห็นต่อเนื้อหาในจดหมายข่าว

การวัดตัวแปรเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อเนื้อหาในจดหมายข่าว ได้มาจากการนำคะแนนของ ความน่าสนใจ ปริมาณเนื้อหา การใช้ภาษา ความน่าเชื่อถือของเนื้อหาในจดหมายข่าว และความคิดเห็นต่อเนื้อหาข่าวในแต่ละคอลัมน์มาคำนวณ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

2.1 ความน่าสนใจ ปริมาณเนื้อหา การใช้ภาษา ความน่าเชื่อถือของเนื้อหา

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
ไม่เลย	1	คะแนน

2.2 ความเห็นต่อเนื้อหาในแต่ละคอลัมน์

ดีมาก	5	คะแนน
ดี	4	คะแนน
พอใช้	3	คะแนน
ไม่ค่อยดี	2	คะแนน
ไม่ดีเลย	1	คะแนน

3. การนำเนื้อหาในจดหมายข่าวไปใช้ประโยชน์

การวัดตัวแปรเกี่ยวกับการนำเนื้อหาในจดหมายข่าวไปใช้ประโยชน์ ได้มาจากการแบ่งระดับการนำเนื้อหาในจดหมายข่าวไปใช้ประโยชน์ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ใช้ประโยชน์มากที่สุด	5	คะแนน
ใช้ประโยชน์มาก	4	คะแนน
ใช้ประโยชน์ปานกลาง	3	คะแนน

ใช้ประโยชน์น้อย	2	คะแนน
ไม่ได้ใช้ประโยชน์เลย	1	คะแนน

4. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ที่เผยแพร่ข่าวสารด้านงานพัฒนา การวัดตัวแปรเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ที่เผยแพร่ข่าวสารด้านงานพัฒนา ได้มาจากการนำคะแนนของความบ่อยครั้งในการเปิดรับ มาคำนวณ โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนความบ่อยครั้งในการเปิดรับดังนี้

อ่านเป็นประจำทุกครั้งที่	5	คะแนน
อ่านบ่อยครั้ง	4	คะแนน
อ่านบ้าง ไม่อ่านบ้าง	3	คะแนน
อ่านนาน ๆ ครั้ง	2	คะแนน
ไม่อ่านเลย	1	คะแนน

การวัดระดับค่าคะแนน

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวัดระดับค่าคะแนน ดังนี้ คือ

- ค่าคะแนนในระดับ 1.00-2.00 หมายถึง มีความคิดเห็นใน ระดับน้อย มีความบ่อยครั้งใน ระดับน้อย มีการ นำไปใช้ประโยชน์ ในระดับน้อย
- ค่าคะแนนในระดับ 2.01-4.00 หมายถึง มีความคิดเห็นใน ระดับปานกลาง มีความบ่อยครั้งใน ระดับปานกลาง มีการนำไปใช้ประ-

3. ค่าคะแนนในระดับ 4.01-5.00 หมายถึง

โยชน์ในระดับปาน
กลาง
มีความคิดเห็นใน
ระดับมาก มีความ
บ่อยครั้งในระดับ
มาก มีการนำไปใช้
ประโยชน์ในระดับ
มาก

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอและสรุปผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็น

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไป ความคิดเห็นและความต้องการต่อรูปแบบของจดหมายข่าว ความคิดเห็นและความต้องการต่อเนื้อหาในจดหมายข่าว การนำเนื้อหาในจดหมายข่าวไปใช้ประโยชน์ และพฤติกรรมการเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ที่เผยแพร่ข่าวสารด้านงานพัฒนา โดยการคำนวณเป็นร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) เสนอในรูปแบบร้อยละและค่าเฉลี่ย

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการใช้สถิติวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ใช้ค่าสถิติ F-test

การประมวลผลข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปแบบ SPSS* (Statistical Package for the Social Sciences) ในการประมวลผลข้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

มีนาคม 2537

เรื่อง ขอลความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ท่านสมาชิกจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ที่เคารพ

เนื่องด้วยดิฉัน นางสาวดวงจิต เรืองกฤษณ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ของคณะกรรมการเผยแพร่ และส่งเสริมงานพัฒนาโดยทำการศึกษาความคิดเห็น และความต้องการของสมาชิกจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์เพื่อประกอบการเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ชั้นปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อนำผลการวิจัยนี้มาใช้ในการประเมินผลและปรับปรุงการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการพัฒนา ของคณะกรรมการเผยแพร่และส่งเสริมงานพัฒนา (ฉสพ.) ในรูปแบบจดหมายข่าว ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกอย่างแท้จริง

จึงใคร่ขอลความร่วมมือจากท่านได้โปรดกรอกแบบสอบถาม และ กรุณาส่งคืนตามชื่อที่อยู่บนซองที่แนบมาด้วย ก่อนวันที่ 10 มีนาคม 2537 เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ให้ได้ทันตามกำหนดสอบวิทยานิพนธ์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวดวงจิต เรืองกฤษณ์)

(รองศาสตราจารย์พัชนี เชยจรรยา)

อาจารย์ที่ปรึกษา